

APPENDIX-IA SOCIO-ECONOMIC SURVEY OF IMMIGRANT LABOUR IN BRICK-MAKING
INDUSTRY : LOCATED IN SANGLIQUESTIONNAIRE No.1

सांगली परिसरातील वीट (BRICK) तयार करणा-या
उद्योगातील स्थलांतरित कामगारांचे सामाजिक आर्थिक
सर्वेक्षण प्रश्नावली क्र. १.

विभाग-१ (PART-I) परिचयात्मक माहिती

- ०.१ परिसर विभाग ----- उत्पादनसंख्या मालकाचे नाव -----
- १.० कुटुंब प्रमुख कामगाराचे संपूर्ण नाव ----- वय ----- धर्म-जात -----
- १.१ स्त्री-पुरुष ----- वैवाहिक स्थान - विवाहीत-अविवाहीत-विधूर-विभक्त
विवाह केव्हा झाला -----
- १.२ शिक्षण ----- मातृभाषा ----- जन्मठिकाण -----
गाव ----- तालुका ----- जिल्हा -----
- १.३ या ठिकाणी केव्हा आला ----- वर्षा -----
स्वतः एकटे आला कि सर्व कुटुंब आहे -----
जन्मठिकाणी केव्हा केव्हा जाता व किती दिवस तेथे थांबता -----
- १.४ व्यवसायाचे स्वल्प ----- व्यवसायातील अनुभव -----
वर्षा, इतर व्यवसाय -----
- १.५ या व्यवसायात येण्यापूर्वीचा अनुभव - आहे-नाही, जर आहे तर मुख्य
व्यवसाय कोणता -----
- १.६ वेतनदार - रोज-धान्य-इतर वेतनपद्धती - रोज-आठवड्यातून-महिन्यातून
- १.० कुटुंबाची माहिती :

अनु. नाव	स्त्री- पुरुष	कुटुंबप्रमुखांचे नाते	व्यवसाय	शिक्षण	विवा- हीत अवि- वाहित	प्रत्येक व्यक्तीचे वेतन दर	एकूण
----------	------------------	--------------------------	---------	--------	-------------------------------	----------------------------------	------

२.१ कुटुंब प्रमुखांची मुळे (व्यासह) १) ----- २) ----- ३) -----
४) ----- ५) -----

२.२ अवलंबून असलेली संख्या :

अनु.	कुटुंबातील एकत्रित रहात असलेले	कुटुंबापासून दूर रहाणारे	एकूण अवलंबून
	काम करणारे	काम करणारे	रहाणारी संख्या
१)			
२)			
३)			
४)			

२.३ कुटुंबाचे एकूण मासिक उत्पन्न

१) २०० ते ३०० रुपये, २) ३०१ ते ५०० रुपये, ३) ५०१ ते ७५० रुपये
४) ७५१ ते १००० रुपये, १००० रुपयांपेक्षा जास्त.

२.४ कुटुंबांच्या विशेष समस्या :

१) कर्जबाजारीपणा, २) दाहवे व्यसन, ३) वेड, ४) अपंगत्व (अंधत्व, बहिरपणा, मंदबुद्धी), ५) गंभीर आजार (काय, कॅन्सर, इत्यादी)

२.५ मालकवर्गाकडून वेतना व्यतिरिक्त इतर सवलती कोणत्या मिळतात ?
(किमान मुल्यामध्ये)

१) भविष्यकाळातील निर्वाह निधी होय-नाही होय - किती -----
२) वैद्यकीय मदत ,,
३) घर ,,
४) मुलांचे शिक्षण ,,
५) इतर ,,

२.६ निवृत्तीनंतर, व्योवृद्धानंतर याच ठिकाणी स्थायिक होणार की आपल्या जन्मस्थानी परत जाणार ? परत जाणार नसाल तर का ? कारणे -

१)
२)
३)

भाग-२ (PART-II) रोजगार व वेतनविषय
माहिती

प्रश्नावली

२.४ या ठिकाणी रोजगार करता-उपलब्ध झाला या विषयी माहिती.

अनु.	काम करण्याचे ठिकाण	रोजगारा विषयी माहिती कशी मिळाली	रोजगार कोणत्या मध्यस्थीने मिळाला	वेतन दर उत्पन्न	इतर फायदे	केव्हापासून कठपर्यन्त येथे रहाता	येथे रहाता का पसत जाता
------	--------------------------	---	---	-----------------------	--------------	--	------------------------------

१)		१) मध्यस्थ,
२)		नातेवाईक,
३)		निमंत्रित,
४)		मित्रमंडळी,
		जोबर,
		रोजगारी,
		स्वतः, एका
		कामगाराने
		दुस-यास
		घेण्यास
		सांगितले

२.१ तुम्ही इकडे एकटे आला की, आणखी कुटुंबातील कोण कोण आहे
स्वतः एकटे-कुटुंबासह (लहान मुले)-कुटुंब व सर्व मुले-कुटुंब सर्व नातल्यासह.

२.२ कुटुंबातील इतर काम करणा-या व्यक्तींची माहिती (तुमच्या बरोबर
रहात असलेल्या)

नाते	वय	कामाचे स्वल्प	मासिक मिळकत
------	----	---------------	-------------

- १) पत्नी
- २) मुलगा-मुलगी
- ३) भाऊ
- ४) बहिण
- ५) वडील

- ३.३ कुटुंबाचे एकत्रित एकूण उत्पन्न ----- (मासिक-दैनिक) -----
- ३.४ तुम्ही इकडे येण्याचे कारणे -
- १) कर्जबाजारी वा-कमी उत्पन्न-घरागुती तंटा-इतर
 - २) आर्थिक परिस्थिती सुधारणा-शहरी जीवनाची आवड-संकीर्ण कारणे-इतर.
- ३.५ सध्याचा रोजगारात तुम्ही कायमचे आहात-तात्पुरते आहात-इतर
- ३.६ स्थानिक कामगारांशी संबंध कोसे आहेत :
- वांगले-औपचारिक-हंगामी-तात्पुरते-अवलंबित्व-विरोधात्मक.
- ३.७ केव्हापासून या ठिकाणी काम करता -----
- रोजगारीचे काही वाढती मिळाली आहे काय -----
- ३.८ या व्यवसायात वरील पध्दतीत रोजगार मिळतात. तुम्ही कोणत्या पध्दतीने त्याच्याशी संबंधीत असता ?
- १) रक्ताचे नाते
 - २) एकाच प्रकारची जात, जमात.
 - ३) एकाच ठिकाणाचे रहाणारे
 - ४) त्याच्याकडून काही कर्ज घेतले म्हणून
 - ५) काही कमिशन देण्याच्या अटीवर
 - ६) इतर.
- ४.० रोजगार ठिकाणाच्या कामाची परिस्थिती ----- कामाचे तास -----
- म. सुटी ----- आठवड्याची सुटी -----
- ४.१ आठवड्यातून किती दिवस काम करता ----- जादा काम -----
- त्याचा मोबदला होय-नाही ----- किती रुपये -----
- ४.२ सार्वजनिक सुटीचा निवडकी विषयीची सुटी व मोबदला मिळतो का -----
- ४.३ काम करीत असताना सुरवातीस साधने उपलब्ध होतात-नाही -----
- प्राथमिक उपचार ----- वृष्ट ----- इतर -----
- कामाच्या ठिकाणी इतर सुसुविधा उपलब्ध आहेत-नाहीत -----
- पिण्याचे पाणी----- मुतारी ----- संडास इतर -----
- ४.४ काम करीत असताना जिवीतास धोका निर्माण झाला तर काही नुकसान भरपाई मिळते का होय-नाही.

४.५ कामाचा कालावधी वर्गीतून किती महिने असतो

येथे कोणत्या सिझन	किती महिने काम	ऑफ सिझन	ते किती
मध्ये काम असते	असते	मध्ये कोणते	दिवस काम
		काम करता	मिळते

४.६ कामाच्या ठिकाणाची कोणत्या परिस्थितीत सुधारणा व्हावशी वाटते ?

- १) तात्पुरता-कायमचा रोजगार
- २) वेतनवाढ वाढ
- ३) रहाण्याची परिस्थितीत
- ४) इतर फायदे
- ५) इतर.

४.७ यापेक्षा वांगला रोजगार मिळाला तर जाण्याची तयारी आहे का ? होय-नाही -----

जर नाही तर का -

- १) लहान मुले येथे शिक्षण घेतात
- २) तुमचे वय फार झाले
- ३) गावापासून जवळ आहे
- ४) इतरत्र वांगले वेतन काम मिळत नाही.

४.८ स्थलांतरापूर्वी (इकडे येण्यापूर्वी) कोणते काम करत होता ----- येण्याचे कारण ----- पूर्वीचा वेतन दर -----

५.० वेतन दर ----- पध्दती-रोजदारी----- आठवडा----- महिन्यातून ----- रोज मजुरी ----- अन्य स्वरूपात ----- वेतनदरातील फरक ----- पुन्हा ----- स्त्री ----- मुले -----

५.१ वेतनदर निश्चित करण्याची पध्दत ----- कामाचे स्वरूप ----- मालकवर्ग ठरविले ते वेतन ----- अन्य -----

५.२ कुटुंबाचे वेतनापासूनचे उत्पन्न ----- इतर जादा उत्पन्न ----- बोनस-भता-अन्य -----

- ५.३ पर्यायी उपजिविके साधन कोणते ----- स्वतःची शेतती आहे-नाही
उत्पन्न -----
- ५.४ दुधाची जनावरे - गाय-म्हैस-शेळ्या-कोळ्या
केव्हा खरेदी ----- किंमत ----- खरेदीसाठी पैशाची
व्यवस्था -----
- ५.५ ऑफ रिझनमध्ये कोणते काम करता ----- त्यापासूनचे उत्पन्न -----
- ५.६ वेतना व्यतिरिक्त इतर उत्पन्नाचे माग आहे का ? होय-नाही.
- ५.७ कामगार संघटना विषय माहिती :
- १) मालक वर्गाशी संबंध - बांगले-परस्परावलंबत्व-तटस्थ-औपचारिक-
हंगामी.
स्थानिक कामगार संबंध -----
 - २) संघटना आहे का ? आहे-नाही-अंशत
(नाही हे उत्तर असल्यास नाही) -----
 - ३) व्यवसायात पूर्ण समाधान आहे का ? आहे-नाही-अंशत:-
 - ४) मालक वर्गाकडून आवश्यक गरज पूर्ण करण्यासाठी मदत होते का ?
कधीही नाही-केव्हातरी होते-इतर -----
 - ५) मालक वर्गास स्थानिक राजकीय पाठिंबा देता का ? होय-नाही.

विभाग-३ () उत्पन्न सर्व विषयी माहिती

- ६.० एकूण दैनंदिन महिन्याचे कुटुंबाचे उत्पन्न किती (सर्व मार्गापासूनचे)
रुपये -----
- ६.१ कुटुंबाचा दैनंदिन मासिक खर्च ----- रुपये.
- ६.२ कुटुंबापासून दूर असलेल्या कुटुंबातील व्यक्तींना पैसे पाठवता का ? -----
किती ----- रुपये.
- ६.३ त्यांच्यापासून तुम्हास कोणत्या स्वत्वात फायदा होतो -----
किती ----- रुपये.

६.४ निरनिराळ्या उपभोग्य वस्तुंवर होणारा खर्च

अनु.	वस्तु	एकूण खर्च	सरासरी खर्च	शेरा
१)	अन्नधान्य			
२)	दुध, साखर, चहा			
३)	कपडे			
४)	अंथळणा, पांघरूणा			
५)	पान, सुमारी, तंबाखू, दाहक इ.			
६)	घरभाडे, जागेचे भाडे, दुरुस्ती			
७)	आरोग्यावर होणारा खर्च			
८)	शिक्षणावरील			
९)	वहातूक			
१०)	कर्ज घेणे, व्याज			
११)	बचत			

६.५ निरनिराळ्या वस्तू खरेदी करण्याचे मार्ग.

अनु.	मार्ग	होणारा खर्च	रेशन कार्ड आहे-नाही
१)	स्वस्त धान्य दुकान		
२)	कुल्या बाजारात		
३)	दुप्पट		

एकूण :

- ६.६ कर्जविटायक माहिती ----- कर्ज घेतले आहे काय ? होय-नाही.
 कितती घेतले आहे ----- कोणाकडून -----
 तारण ----- व्याजदार -----
 कर्जफिटीचा मार्ग -----

६.७. कर्ज कोणत्या कारणासाठी :

- १) लग्न समारंभ
- २) घरगुती दैनंदिन खर्च
- ३) वेकारी
- ४) अपुरे वेतन
- ५) वडिलोपा र्जित कर्जफेड
- ६) कोर्टात जाणेसाठी
- ७) सामाजिक चालिरीती
- ८) मृत्यु.
- ९) सामाजिक आर्थिक प्रगतीसाठी
- १०) आजारपण.

विभाग-४ () उहाण्याची व्यवस्था, आरोग्य-
विषायक, शिक्षण विषायक माहिती

७.० स्थलांतरापूर्वीच्या घराक्यायी माहिती :

घराची रचना -----

गाव ----- ता. जि. -----

७.१ सध्या तेथे कोण रहाते -----

रहात नसेल तर त्याची व्यवस्था काय -----

कुळांना दिले-विक्री केले आहे -----

७.२ विक्री केले असेल तर त्या उत्पन्नाचा वापर विनियोग कशासाठी

केला -----

७.३ स्थलांतरानंतरची परिस्थिती :

घराचा झोपडीचा प्रकार - मातीचे-कच्चा-जडाऊन विटाचे-इतर

रचना ----- खोल्या -----

आंधोळीसाठी व्यवस्था - आहे-नाही

स्वयंपाकासाठी व्यवस्था - कू-स्टोव्ह इतर -----

७.४ सभोवतालाची सामान्य परिस्थिती :

स्वच्छ-हवामान -----

दिवाबती सोय -----

- ७.५ जागेची झोपडीची मालकी - स्वतःची कूळ-मालक वर्गाची जागा -----
भाडे ----- जागेचे भाडे ----- घराचे भाडे -----
- ७.६ पिण्याच्या पाण्याचा वापर -----
- ७.७ घरातील पतनिवार - पलंग-रेडिओ-खुर्ची-शिलाई मशिन-कंदिल-गॅसबत्ती-
घड्याळ-सायकल इत्यादी.
खोदी केव्हा केली ----- एकूण किंमत -----
खोदीची व्यवस्था -----
- ७.८ कामाची साधने - खोरी-पाट्या-कुदळ-इतर
स्वतःची-मालकांची -----
स्वतःची असल्यास त्यांची किंमत नमूने -----
- ८.० शिक्षणा विषयक माहिती :
- मुले शाळेत पाठवता - होय-नाही
कोणत्या ठिकाणी ----- प्राथमिक-बालवाडी -
माध्यमिक
- ८.१ वर्तमानपत्र वाचता काय ? होय-नाही-
प्रौढ शिक्षणा वर्गात जात होता का ? -----
- ८.२ शिक्षणा विषयक सोई स्वलती उपलब्ध होत्या ? होय-नाही.
- ८.३ ६ ते १४ वर्षी व्योस्थानी मुले, मुली शाळेत जातात - होय-नाही
किती जात नाहीत. का याची कारणे.
- १) शाळा दूर आहे
 - २) जन्मी वाटत नाही
 - ३) पती परवडत नाही
 - ४) व्यवसायास मदत
 - ५) लहान भावंडे सांभाळावी लागतात.
- ८.४ सामाजिक कार्यक्रमात सहभागी होता - होय-नाही.
गावाची जत्रा, सण इतर कार्यक्रम -----
- ८.५ वहातुकीची व्यवस्था - पाई-सायकल-बस-मालकीची मालवाहू गाडी.
- ८.६ व्यसन संकय - पान-तंबाकू-बहा-दाखारले मादक पेय.

- ८.७ वित्रपट पहण्यासाठी जाता काय ? ----- केव्हा -----
 रोज-आठवड्यातून-महिन्यातून.
- ८.८ लहान मुलांना वेळण्यासाठी जागा - आहे-नाही.
 व्यवसायाच्या ठिकाणी जाण्याची सोय -----
- ८.९ आरोग्य विषयक माहिती :
- कोणत्या दवाखान्यात जाता - स्थानिक-प्राथमिक आरोग्य केंद्र-
 बाहेरगावी-खाजगी.
- ९.१ स्त्रियांचे दाखपण - सरकारी-खाजगी स्थानिक-बाहेरील दवाखान्यात
 सुईणाच्या मदतीने-स्त्रियांची गरजपणी काळजी
 कोणती घेतली जाते ----- वैद्यकीय तपासणी-
 सक्स आहार-धर्तवातल्य-घरगुती उपचार-
 कोणतीही नाही.
- ९.२ सहा वर्षांखालील मुलांना कोणत्या रोग प्रतिबंधक लस टोवून घेतल्या ?
 होय-नाही (देवी, घटसर्प, दाय, पोलिओ, न्यूमोनिया, डांग्या खोकला)
- ९.३ कुटुंब नियोजन विषयक दृष्टिकोन - होकारार्थी-नकारार्थी
 कुटुंब नियोजन माहिती - आहे-नाही.
- ९.४ शस्त्रक्रिया कोणाची केली - स्त्री-पुरुष
 शस्त्रक्रिया ज्ञान - आहे-नाही
 इतर साधनांची माहिती - आहे-नाही
 (उदा. लूम, गोळ्या, निरोध, गर्भपात अन्य -----
- ९.५ कुटुंब नियोजनाचा स्वीकार कोण केला आहे - स्त्री-पुरुष.
 कुटुंब नियोजनाची माहिती कोणाकडून मिळाली -----
 स्वीकार केव्हा केला - १ ल्या, २ -या, ३ -या, ४ थ्या मुलानंतर -----
 त्याचे आरोग्य उच्च-मध्यम-निकृष्ट
- ९.६ गर्भपाताविषयी मत.
- ९.७ कुटुंब नियोजनविषयी मत.